

The logo consists of the letters 'FA' in a large, bold, serif font. The 'F' is dark grey and the 'A' is maroon.

Prinsjesdag 2022

Tweede Kamer neemt belastingplannen aan

28-11-2022 | Door Bernd Heijnen en Kees van Oostwaard,
beiden werkzaam bij Fiscale Zaken Athora Netherlands

Op 10 november 2022 heeft de Tweede Kamer het belastingpakket 2023 aangenomen. Uiteraard konden amendementen en moties niet uitblijven. In dit artikel staan we stil bij enkele van de amendementen en moties.

Algemeen

Intransparant belastingstelsel

Diverse Kamerleden zijn van mening dat ons belastingstelsel intransparant is voor de belastingbetaler. Dat komt door “*de steeds steilere afbouw van de steeds hogere inkomensafhankelijke heffingskortingen een steeds groter verschil ontstaat tussen het nominale belastingtarief en de marginale belastingdruk, nog afgezien van de afbouw van de toeslagen*”. De regering is verzocht om te onderzoeken hoe de inkomstenbelasting transparanter kan worden gemaakt. Als voorbeeld wordt genoemd om de afbouw van de heffingskortingen te verwerken in de nominale belastingtarieven. De regering moet hierover in het voorjaar 2023 te rapporteren.¹

¹ TK 36 202, nr. 114.

Vereenvoudiging belastingstelsel

In lijn met het vorige onderwerp is er ook een motie aangenomen door de Tweede Kamer waarin de regering wordt verzocht om in het voorjaar met een brief te komen over de hervorming en vereenvoudiging van het belastingstelsel. Als uitgangspunten daarbij moeten in ieder geval worden genomen de principes ‘werken moet lonen’ en ‘meer werken moet meer lonen’ en het waarderen van het nemen van ondernemersrisico.²

Ons commentaar

Een pleidooi voor een transparanter belastingstelsel en voor vereenvoudiging van dat stelsel klinkt goed, maar is weinig concreet. We denken dan ook dat we hier niet veel van mogen verwachten.

Beperking 30%-regeling en motie afschaffing partiële buitenlandse belastingplicht

Over de beperking van de 30%-regeling was nog niet het laatste woord gezegd. Dat kwam mede door de indiening van de motie door Kamerlid Grinwis.³

² TK 36 202, nr. 93.

³ TK 36 202, nr. 115.

Extraterritoriale inkomende werknemers hebben de mogelijkheid om te worden aangemerkt als partieel buitenlands belastingplichtige. Dat geeft dergelijke belastingplichtigen zoals het in de motie wordt genoemd “*vrijstelling van hun gehele buitenlandse box 2- en 3-inkomen*”. Een reden van de indiening van de motie is dat het moeilijk is uit te leggen dat er een versoering heeft plaatsgevonden op box-1 inkomen maar dat inkomen op kapitaal in het buitenland vrijgesteld wordt. Daarnaast worden het IBO-rapport ‘Vermogensverdeling’ en de stempel ‘opmerkelijke belastingconstructie’ van de Belastingdienst gebruikt als munitie om de partiële buitenlandse belastingplicht af te schaffen.

Verhoging onbelaste reiskostenvergoeding en motie vrijstellen ov-abonnementen

Tegenwoordig is het normaal dat bij veel bedrijven werknemers de vrijheid en flexibiliteit hebben om te kiezen wanneer zij thuis of op een andere locatie werken in plaats van op kantoor. Dit brengt volgens de ingediende (en aangenomen) motie, door de Kamerleden Romke de Jong en Van Ginneken, dat werkelijk gemaakte ov-kosten lastig zijn in te schatten voordat ze daadwerkelijk zijn gemaakt.⁴ De vergoeding van reiskosten voor het openbaar vervoer moet zijn gebaseerd op werkelijk gemaakte kosten. Dit kan administratief erg intensief zijn voor alle betrokken partijen (werkgever, werknemers, ov-bedrijven en Belastingdienst) als dit op individueel niveau gedeclareerd moet worden. De motie verzoekt tot betere facilitering door de regering voor het verstrekken van ov-abonnementen aan werknemers door werkgevers.

Ons commentaar

In eerdere publicaties op Financieel Actief over het Belastingplan 2023 (Prinsjesdag-special) zijn we ingegaan op de versoering van de 30%-regeling en de vreemde argumenten die het kabinet gaf om de grondslag slechts tot de Balkenende-norm te verlagen. In onze ogen, en ook gezien vanuit de evaluatie 30%-regeling, zou de grondslag verder verlaagd moeten worden, bijvoorbeeld tot de maximaal pensioengevend loongrens. De echte reden van het kabinet om de grondslag niet verder naar beneden bij te stellen is de mogelijke verslechtering van de concurrentiepositie op het gebied van kennismigranten. In dat opzicht zou het aannemen van de motie niet passen in het beleid van het kabinet.

⁴ TK 36 202, nr. 103.

Dan verder de motie over de ov-abonnementen. De angst voor het mislopen van heffing over niet-zakelijk genoten reizen is wat ons betreft ongegrond. In de zoektocht naar kostenbesparingen en (de optimalisatie daarvan) door bedrijven zou controle op privé en zakelijk reizen zichzelf vanzelf moeten reguleren. Immers, ook werkgevers zijn niet gebaat bij het oneindig vergoeden van privéreizen. Hoewel niet opgenomen in een motie zouden wij graag zien, in het kader van verduurzaming en administratieverlichting van zakelijk reizen, dat het vergoeden van gebruik van een ov-fiets voor woon/werkverkeer wordt vrijgesteld. Op dit moment behoort het gebruik van een ov-fiets voor woon/werkverkeer niet tot het openbaar vervoer en wordt het bestempeld als privégebruik. Dit brengt eigenlijk een 7%-bijtelling met zich mee.

Lijfrente

Zoals gemeld in onze Prinsjesdag-special worden in het belastingpakket 2023 diverse maatregelen voorgesteld die lijfrenteproducten raken:

- Afschaffen oudedagsreserve;
- Afschaffen middelingsregeling;
- Leeftijdsgrens bij omzetting ODV in een lijfrente.

Tijdens de mondelinge behandeling van het belastingpakket worden vraagtekens gezet bij de afschaffing van de middelingsregeling. De suggestie is gewekt dat de regeling overbodig zou zijn, maar diverse Kamerleden stellen er vragen over en stellen ook dat het budgettair beslag 180 miljoen euro is en dat er zo'n 50.000 mensen gebruik van maken. Dan lijkt de regeling toch niet overbodig. Desalniettemin wordt het afschaffen doorgezet.

Ons commentaar

Als er in de Kamer draagvlak is - ook bij de coalitiepartijen - voor behoud van de middelingsregeling, is het eigenlijk opzienbarend om te zien dat de regeling toch wordt afgeschaft. Wat ons betreft draagt dit niet bij aan een rechtvaardige heffing.

Box 3

Zoals te verwachten was gaat veel aandacht uit naar box 3.

Wetsvoorstel Wet rechtsherstel box 3

Rechtsherstel box 3 voor alle gedupeerden

Met als argument dat “de regering jarenlang het eigendomsrecht van belastingplichtigen met de voeten heeft getreden” en dat de grondrechten van belastingplichtigen zijn geschonden, is een motie ingediend om het rechtsherstel in box 3 open te stellen voor alle gedupeerde belastingplichtigen.⁵ Deze motie is met een ruime meerderheid verworpen.

Wetsvoorstel Overbruggingswet box 3

Onderzoek naar categorie ‘overige bezittingen’

Op grond van de Overbruggingswet box 3 zijn er vanaf 2023 drie vermogenscategorieën waarbij voor de categorie ‘overige bezittingen’ het forfaitair rendementspercentage in 2023 6,17% bedraagt. De indieners van de motie merken op dat 6,17% voor veel vermogensbestanddelen en belastingplichtigen geen realistisch percentage is. De regering wordt verzocht om te onderzoeken of de belastingheffing in de categorie ‘overige bezittingen’ meer realistisch vormgegeven kan worden. Daarbij moeten in ieder geval de volgende opties worden meegenomen:

- het invoeren van een forfaitaire vermogenssamenstelling in deze vermogenscategorie;
- een tegenbewijsregeling;
- het invoeren van een realistisch rendementspercentage voor vermogensbestanddelen waar een wettelijk maximum voor geldt⁶.

De Tweede Kamer moet vóór 1 mei 2023 hierover geïnformeerd worden.⁷

Ook de motie die hierbij in de buurt komt - om het komende jaar te evalueren in hoeverre een verfijning van de categorie ‘overige bezittingen’ noodzakelijk is - is door de Tweede Kamer aangenomen.⁸

⁵ TK 36 202, nr. 89.

⁶ In de motie wordt op dit punt als voorbeeld verpachte landbouwgrond genoemd.

⁷ TK 36 202, nr. 122.

⁸ TK 36 202, nr. 94.

Peildatumarbitrage

De Overbruggingswet box 3 bevat een anti-peildatumarbitragebepaling. Deze bepaling moet voorkomen dat schuiven met vermogensbestanddelen die behoren tot box 3 wordt gedaan met het oog op behalen van fiscaal voordeel.

De Tweede Kamer heeft een amendement aangenomen als gevolg waarvan de minister van Financiën binnen twee jaar na de inwerkingtreding van de Overbruggingswet box 3 aan de Eerste en Tweede Kamer een verslag stuurt over de doeltreffendheid en de effecten van de anti-peildatumarbitragebepaling (opgenomen in artikel 5.24 van de Wet inkomstenbelasting 2001).⁹

Realisatie heffing over daadwerkelijk rendement

Een van de (aangenomen) moties gaat over de problemen die worden voorzien bij (het uitblijven van) de invoering van heffing op basis van werkelijk rendement. In de motie wordt de regering verzocht “met een strategisch bestuurlijk kader te komen over hoe wordt geborgd dat invoering van een stelsel over daadwerkelijk rendement zo snel mogelijk wordt gerealiseerd en vertraging wordt voorkomen.”¹⁰

Daarbij wordt overwogen dat vermogensrendementsheffing op basis van forfaitair rendement een grofmazig stelsel is dat vaak als onrechtvaardig wordt ervaren door belastingplichtigen. Ook wordt benoemd dat de invoering al een jaar is uitgesteld en dat verdere vertraging onwenselijk is.

Miljonairsbelasting

Met een andere motie - die is aangenomen - is het doel de vermogensongelijkheid aan te pakken. Sterkere schouders zouden zwaardere lasten moeten dragen. De indieners zijn van mening dat een zogenoemde miljonairsbelasting hierin een waardevolle bijdrage zou kunnen leveren.

De regering wordt verzocht onderzoek te doen naar de uitvoerbaarheid en de fiscaal-juridische houdbaarheid van een miljonairsbelasting. De indieners denken aan een vermogensbelasting van 1% op box 3-vermogen boven de 1 miljoen euro.¹¹

⁹ TK 36 204, nr. 9.

¹⁰ TK 36 202, nr. 100.

¹¹ TK 36 202, nr. 102.

Motie Zilvervlootsparen

In onze vorige bijdrage over Prinsjesdag 2022 maakten we al melding van de motie om te onderzoeken “*hoe een product zoals het zilvervloot-sparen weer kan worden geïntroduceerd, waarbij kinderen op hun 18de verjaardag een premie ontvangen over hun gespaarde geld*”.¹² Deze motie is aangenomen.

Verhoging tarief box 3

Een motie om het tarief in box 3 te verhogen van 32% naar 36,93% was al in oktober gesneuveld.¹³ Ook een amendement om het tarief in box 3 te verhogen naar 49,5% haalde het niet.¹⁴

Ons commentaar

Box 3 blijft de gemoederen bezig houden en dat zal ook nog wel even zo blijven. Duidelijk is ook dat in de Tweede Kamer niet gelijk wordt gedacht over de term rechtvaardig als het gaat om dit onderwerp. De een wil een heffing die gaat over het rendement die de werkelijkheid zo dicht mogelijk benadert. De ander ziet het als een mogelijkheid om te nivelleren.

Slotopmerkingen

Nu de Tweede Kamer de behandeling van het Belastingplan 2023 heeft afgerond, is het woord aan de Eerste Kamer. De Eerste Kamer heeft de intentie om het pakket op 12 en 13 december 2022 te behandelen. Daaraan voorafgaand wordt in november gestart met de voorbereidende onderzoeken.

¹² TK 36 200, nr. 94.

¹³ TK 36 202, nr. 19.

¹⁴ TK 36 202, nr. 55.

FA